

Zienswijze op het wetsvoorstel tot strafbaarstelling van de verheerlijking van terrorisme en openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties

Geachte leden van de Tweede Kamer / Geachte Minister van Justitie en Veiligheid,

Met deze brief spreek ik mijn bezwaar uit tegen het wetsvoorstel tot strafbaarstelling van de verheerlijking van terrorisme en openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties, zoals recent is gepresenteerd.

Hoewel het bestrijden van terrorisme en het waarborgen van nationale veiligheid legitieme en belangrijke doelen zijn, roept het voorstel ernstige zorgen op over de proportionaliteit, rechtszekerheid en de verenigbaarheid met fundamentele vrijheden, in het bijzonder de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vereniging. Deze rechten zijn verankerd in artikel 7 van de Grondwet en in de artikelen 10 en 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

1. Onduidelijke en subjectieve begrippen

De gebruikte termen “verheerlijking van terrorisme” en “openbare steunbetuiging aan terroristische organisaties” zijn onvoldoende precies gedefinieerd. Deze vaagheid schept ruimte voor subjectieve interpretatie, waardoor:

- Burgers niet helder weten wat wel of niet strafbaar is, in strijd met het legaliteitsbeginsel (nullum crimen sine lege, art. 16 Grondwet).
- Rechters te veel beoordelingsvrijheid krijgen, wat rechtsongelijkheid kan veroorzaken.
- Kritiek op nationaal of buitenlands beleid onterecht strafbaar kan worden gesteld, bijvoorbeeld het benoemen van de “vrijheidsstrijd” van bepaalde groepen.

2. Inbreuk op de vrijheid van meningsuiting

De vrijheid van meningsuiting (art. 7 Grondwet, art. 10 EVRM) beschermt ook onpopulaire en controversiële standpunten, zolang er geen oproep tot geweld is. Het wetsvoorstel:

- Criminaliseert politieke en symbolische uitingen die geen geweld propageren.
- Kan een chilling effect veroorzaken, waarbij mensen zich uit angst voor vervolging niet meer uitspreken.
- Treft vooral minderheden en activistische groepen, met risico op selectieve handhaving en stigmatisering.

3. Voldoende bestaande wetgeving

Het Nederlandse strafrecht bevat al bepalingen die effectief ingezet kunnen worden tegen terrorisme, waaronder:

- Artikel 132 Sr (opruiing)
- Artikel 137d Sr (aanzetten tot haat of geweld)
- Artikel 140a Sr (deelname aan een terroristische organisatie)
- Artikelen 83 e.v. Sr (terroristische misdrijven)

Een extra bepaling leidt tot onnodige stapeling van wetgeving, vergroot het risico op overcriminalisering en holt burgerlijke vrijheden uit.

4. Disproportionaliteit en beperkte effectiviteit

De voorgestelde strafbaarstelling is een zwaar middel zonder bewezen meerwaarde in de bestrijding van radicalisering of terrorisme. Onderzoek toont aan dat repressieve maatregelen zonder heldere criteria eerder polarisatie bevorderen dan tegengaan. In landen als Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk hebben soortgelijke wetten geleid tot vervolging van journalisten, activisten en kunstenaars, zonder aantoonbare verbetering van de nationale veiligheid.

Conclusie

Ik roep u dringend op dit wetsvoorstel in de huidige vorm te heroverwegen of volledig in te trekken. Het beschermen van de democratische rechtsstaat vraagt niet alleen om weerbaarheid tegen terrorisme, maar ook om waakzaamheid tegen het sluipend afbreken van fundamentele vrijheden. Vrijheid van meningsuiting en politieke expressie mogen niet worden opgeofferd onder het voorwendsel van veiligheid

Groeten,

L. Traas